

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ 2009 թ. դեկտեմբերի 8-ի խորհրդի նիստի

2009 թ. դեկտեմբերի 8-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին ՀՀ ԿԲ-ի նախագահ Արթուր Ջավադյանը, նախագահի տեղակալ Վաչե Գաբրիելյանը, խորհրդի անդամներ Ամալյա Սարիբեկյանը, Գրիգոր Դոնջեյանը, Ահարոն Չիլինգարյանը և Անդրանիկ Նորելյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ, որտեղ, առկա նոր տեղեկատվության հիման վրա, գնահատականներ տրվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական և դրամավարկային հատվածների ընթացիկ զարգացումների վերաբերյալ: Համաշխարհային տնտեսության վերականգնման միտումների ներքո արտաքին հատվածից փոխանցվող գնաճային ճնշումներն ընթացիկ ժամանակահատվածում ուժգնացել են՝ պայմանավորվելով հանքահումքային և հիմնական պարենային ապրանքների միջազգային գների աճի սպասվածից ավելի արագ տեմպերով: Այս զարգացումները, գույճորդվելով տնտեսական ակտիվության վերականգնման շարունակվող միտումներով, ավելացրել են գնաճային ճնշումները ներքին շուկայում:

2009 թ. նոյեմբերին հոկտեմբերի նկատմամբ արձանագրվել է 1.2% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա գնաճի ցուցանիշը կազմել է 4.6%՝ նախորդ ամսվա նույն ցուցանիշի նկատմամբ ավելանալով 1.1 տոկոսային կետով: Ընդ որում, պարենային ապրանքների գները աճել են 1.8%-ով (նպաստումը գնաճին՝ 1.0 տոկոսային կետ), ոչ պարենային ապրանքների գները՝ 1.4%-ով (նպաստումը գնաճին՝ 0.2 տոկոսային կետ), իսկ ծառայությունների սակագները՝ 0.1%-ով (նպաստումը գնաճին՝ 0.03 տոկոսային կետ): Նոյեմբերի գնաճը հիմնականում պայմանավորված է ներմուծվող ապրանքների, հատկապես շաքարավազի, կեմդանական և բուսական յուղերի գների աճով, ինչպես նաև բանջարեղենի, ձկնամթերքի, մրգի գների սեզոնային աճով: Ոչ պարենային ապրանքների կազմում գնաճ է տեղի ունեցել գրեթե բոլոր ապրանքատեսակների գծով, ընդ որում առավել նշանակալի է եղել բենզինի գնի աճը, որը կազմել է 4.5%՝ նպաստելով ընդհանուր գնաճին 0.1 տոկոսային կետով:

Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացումից հետո Խորհուրդը սկսեց իր քննարկումները արտաքին և ներքին փաստացի և ակնկալվող զարգացումների վերաբերյալ: Խորհրդի անդամները համաձայնեցին, որ տնտեսական զարգացումները բնութագրող ավելի շատ ցուցանիշներ են սկսում վկայել համաշխարհային տնտեսության վերականգնման մասին, մասնավորապես 2009 թ. երրորդ եռամսյակում գրեթե բոլոր առաջատար երկրները արձանագրել են տնտեսական աճ: Համաշխարհային տնտեսության վերականգնման նման ընթացքն իր ազդեցությունն է ունեցել նաև հիմնական հումքային և պարենային ապրանքների միջազգային գների վրա՝ աճի ուղղությամբ: Գնաճի արագացում է նկատվում ամբողջ աշխարհում, որի հետևանքով ավելի ու ավելի երկրներ են հայտարարում խթանող դրամավարկային և հարկաբյուջետային քաղաքականություններից աստիճանական հրաժարման մասին: Այսպես, գերակշռում են այն գնահատականները, որ զարգացած երկրները, հատկապես Եվրոմիությունն ու ԱՄՆ-ն, քանակական խթանման ծրագրերը կրճատելուց հետո արդեն 2010 թ. առաջին կիսամյակում կանցնեն տոկոսադրույքների բարձրացմանը: Ինչ վերաբերում է զարգացող երկրներին, ապա նրանք ստիպված կլինեն ավելի շուտ անցում կատարել զսպողական քաղաքականության իրականացման՝ պայմանավորված այս երկրներում կապիտալ ներհոսքի արագացման, համախառն պահանջարկի և տնտեսական ակտիվության ավելի արագ վերականգնման սպասումներով: Վերոնշյալ գնահատականների պայմաններում գերակշռում են հումքային և պարենային ապրանքների միջազգային գների հետագա աճի կանխատեսումները՝ ավելացնելով գնաճային սպասումներն ապագայի համար:

Անդրադառնալով ներքին միջավայրի զարգացումներին, Խորհուրդը փաստեց, որ ընթացիկ ժամանակահատվածում ՀՆԱ կայունացման միտումները պահպանվել են՝ պայմանավորվելով օգոստոս-հոկտեմբեր ամիսների ընթացքում տնտեսության բոլոր հիմնական ճյուղերում արձանագրված աճերով: Այս պայմաններում նախորդ տարվա նույն

Ժամանակահատվածի համեմատ ՀՆԱ-ի անկման տեմպերը շարունակել են դանդաղել՝ հունվար-հոկտեմբերին կազմելով տ/տ 17.5%՝ հունվար-հուլիսին արձանագրված 18.5% նվազման դիմաց: Զննարկելով 2010 թ. ընթացքում ակնկալվող զարգացումները՝ Խորհուրդը փաստեց նաև, որ չնայած 2010 թ. պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված (ներկա պահին հաստատված) պակասուրդ/ՀՆԱ ցուցանիշը նախորդ տարվա նկատմամբ որոշակիորեն կրճատվելու է, սակայն դեռևս պահպանվելու է բարձր մակարդակի վրա, ինչը շարունակելու է նշանակալի ընդլայնող ազդեցություն ունենալ համախառն պահանջարկի վրա:

Խորհուրդը քննարկեց նաև ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Խորհուրդը փաստեց, որ նոյեմբերին տնտեսության դոլարայնացման տեմպերը շարունակել են արագանալ՝ հանգեցնելով դրամային շուկաներում տոկոսադրույքների հետագա աճի և տատանողականության պահպանման: Մասնավորապես, պետական արժեթղթերի շուկայի եկամտաբերության կորի հատկապես կարճաժամկետ հատվածում նկատվել է տոկոսադրույքների շուրջ 1.5% աճ: Ինչ վերաբերում է եկամտաբերության կորի ավելի երկարաժամկետ հատվածին, ապա մասնավորապես 3-ից 5 տարի ժամկետայնությամբ պետական պարտատոմսերի տոկոսադրույքն աճել է ընդամենը 0.1-0.4 տոկոսային կետով՝ կազմելով 12.6-13.2%: Միաժամանակ, շարունակել է պահպանվել վարկային շուկայի ակտիվությունը՝ պայմանավորված նաև ՀՀ ԿԲ և Կառավարության համատեղ հակաճգնաժամային միջոցառումների իրականացման շրջանակներում բանկային համակարգի միջոցով տնտեսության վարկավորման ծրագրերի իրականացմամբ, իսկ վարկերի տրամադրման պայմաններն ընթացիկ ժամանակահատվածում էապես չեն փոփոխվել:

Մակրոտնտեսական արտաքին և ներքին միջավայրի, ֆինանսական շուկայի զարգացումների քննարկումից հետո Խորհուրդն անցավ դրամավարկային քաղաքականության հետագա ուղղությունների քննարկմանը: Խորհուրդը համաձայնեց, որ կանխատեսվող 12-ամսյա հորիզոնում համաշխարհային տնտեսության աճի ներքո սպասվող գնաճային ճնշումների ավելացման, ընդլայնողական հարկաբյուջետային քաղաքականության, ներքին տնտեսական ակտիվության վերականգնման և համախառն պահանջարկի աստիճանական աճի գնահատականների պայմաններում գերակշռելու են գնաճի տեմպի հետագա ավելացման ռիսկերը: Միաժամանակ, շրջանառվող տեղեկատվության համաձայն, բարձր է նաև 2010 թ. ապրիլից հիմնական կոմունալ ծառայությունների սակագների աճի և վերջինիս հետևանքով ուղղակի և անուղղակի գործոններով պայմանավորված լրացուցիչ գնաճային ռիսկերի դրսևորման հավանականությունը: Միաժամանակ, Խորհուրդը փաստեց, որ չնայած արձանագրվող դրական միտումներին, տնտեսության վերականգնման տեմպերը դեռևս բավարար չեն և պահպանվում է տնտեսական ակտիվության հնարավորինս խթանման արդիականությունը: Վերոնշյալ գնահատականների պայմաններում Խորհրդի քննարկումները կենտրոնացան դրամավարկային քաղաքականության երկու սցենարների շուրջ՝ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի 0.50 տոկոսային կետով բարձրացման կամ տոկոսադրույքի անփոփոխ մակարդակի պահպանման: Կարծիքների փոխանակման արդյունքում, Խորհուրդը որոշեց դեռևս ձեռնպահ մնալ դրամավարկային պայմանների խստացումից:

Նիստի ավարտին Խորհուրդը որոշեց անփոփոխ թողնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ սահմանելով այն 5.00%: Ներգրավված ավանդների և լոմբարդային վարկերի տոկոսադրույքները սահմանվեցին համապատասխանաբար՝ 2.00% և 8.00%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61

էլ-փոստ. mcba@cba.am

www.cba.am